

KETELONDERHOUD

ONDERHOUD CV-KETEL: ELKE STAP EN HET GEREEDSCHAP DAT ERBIJ HOORT

Wat de Nederlandse regels vragen voor het onderhoud van een cv-ketel, stap voor stap, met het gereedschap dat je bij elke stap gebruikt.

Steven Scheltjens, Ventichim · 8 november 2026 · 6 minuten lezen maatwerk.ventichim.be/blog/onderhoud-cv-ketel-nederland/

> In Nederland is periodiek onderhoud van een cv-ketel niet wettelijk verplicht. Wie aan een gastoestel werkt, moet wel een CO-vrij-certificaat hebben, al sinds 1 april 2023. De overheid raadt aan de ketel minstens om de twee jaar te laten controleren. Hieronder staat wat er bij zo'n onderhoudsbeurt gebeurt, stap voor stap, met het gereedschap dat je erbij nodig hebt.

Een cv-ketel klaagt nooit. Twee jaar lang hangt hij op zolder of in een kast, en niemand kijkt ernaar. Tot hij op een koude maandagochtend in storing valt.

Wat de regels vragen

Een wettelijke onderhoudsplicht is er niet. Na de evaluatie van het CO-stelsel in 2024 besliste de minister in 2025 dat ze er ook niet komt. De overheid kiest voor voorlichting, met de campagne Stop CO-vergiftiging.

Wat wel vastligt: alleen een bedrijf met een CO-vrij-certificaat mag een cv-ketel, geiser, gashaard of gaskachel installeren, onderhouden of repareren. Dat geldt sinds 1 april 2023. Zelf klussen aan zo'n toestel is strafbaar. Of een bedrijf gecertificeerd is, zie je in het Register gasverbrandingsinstallaties.

2 jaar
het advies van de overheid: minstens om de twee jaar laten controleren

1 april 2023
sindsdien alleen nog CO-vrij gecertificeerde bedrijven aan gastoestellen

± 15 jaar
zo lang gaat een rookgasafvoer meestal mee, volgens de Rijksoverheid

Wat een bewoner zelf mag: de resetknop gebruiken, cv-water bijvullen, de stekker eruit halen, batterijen vervangen en de thermostaat of de timer instellen. Alles daarbuiten is voor de monteur.

De onderhoudsbeurt, stap voor stap

1. **Eerst meten, dan pas openen.** De eerste meting gebeurt voor je iets aanraakt: zuurstof (O_2), CO_2, CO, de rookgastemperatuur en het rendement. Steek de sonde zo in het meetpunt dat er geen buitenlucht mee binnenkomt, anders meet je te veel zuurstof en een rendement dat niet klopt. Zit het meetpunt vlak onder het plafond of tegen de muur, dan past een rechte sonde vaak niet. Daarvoor is er een haakse sonde-adapter, in 6 en 8 mm, afhankelijk van je meter.

2. **Stroom en gas eraf, mantel eraf.** Zet een opvouwbaar lekbakje onder de sifon en de aftapkraan, dan blijft het condenswater uit de kast van de klant. Moet je een sifon of een klep vervangen, dan stuurt een lekkagetong het water naar je emmer in plaats van langs de ketel. En hang een werklamp met magneet tegen de ketel. Een ketelkast is altijd donkerder dan je denkt.

3. **Brander eruit, warmtewisselaar schoonmaken.** Zet eerst een achterwandbescherming achter in de warmtewisselaar, zodat de achterwand heel blijft. Daarna haal je het vuil tussen de windingen weg met een reinigingsspatel of een reinigingsmes, en met een roterende nylon borstel op de boormachine. Die borstel hoogstens op 1500 tot 2000 toeren, met een veiligheidsbril en een stofmasker, en de stofzuiger ernaast. Zit de aanslag vast, dan neem je een gekartelde spatel. Op een warmtewisselaar van aluminium werk je met nylon. Voor een warmtewisselaar van RVS is er ook een roterende RVS-borstel van ø75 met fijne draad. Een gewone staalborstel hoort er niet in. Witte aanslag op aluminium-silicium spuit je in met een reinigingsmiddel, met de reinigingsset met sproeier, en daarna spoel je goed.

4. **Sifon en condensafvoer.** Haal de sifon uit elkaar en maak hem schoon. In de bochten en de afvoerslang kom je met een flexibele sifonborstel van 1,7 m. Vul de sifon opnieuw met water voor je de ketel opstart. Een lege sifon laat rookgas in de ruimte. Kijk ook of de condensafvoer naar het riool vrij wegloopt.

5. **De rookgasafvoer nakijken.** Hier gaat het vaak mis, omdat de afvoer achter een betimmering of in een schacht zit. Zitten alle buizen tot tegen de aanslag in hun mof? Zijn de afdichtingen nog soepel? Zit er aan elke mof een beugel? Loopt het horizontale stuk met afschot terug naar de ketel? Bovenaan moet de dakdoorvoer vrij zijn, zonder nest of dichtgeslibd gaas.

6. **Opnieuw meten en afsluiten.** De eindmeting vergelijk je met de eerste. Daarna gaat het meetpunt weer dicht. Is de dop weg of gebarsten, dan zet je er een afsluitplug van ø12 mm in. Een open meetpunt blaast rookgas in de opstellingsruimte.

Dicht of niet dicht?

Een gesloten toestel haalt zijn lucht van buiten, meestal door de buitenste buis van een concentrische afvoer. Die afvoer moet gasdicht zijn. Bij veel ketels kun je ook in de luchttoevoer meten. Daar hoort gewone buitenlucht te zitten. Meet je er CO_2, dan lekt de binnenbuis en zuigt de ketel zijn eigen rookgas weer aan.

Bij een open toestel komt de verbrandingslucht uit de ruimte. Dan kijk je ook of de ventilatie van de opstellingsruimte open is.

De achterwandbescherming zit achter in de warmtewisselaar, de spatel gaat tussen de windingen.

Een collectieve rookgasafvoer

Hangt de ketel aan een gezamenlijke rookgasafvoer in een appartementengebouw, dan kan de monteur in de woning maar een klein stuk zien. De rest loopt door de schacht en is van de vve. De Rijksoverheid raadt bewoners aan het onderhoud van die afvoer met de vve of de verhuurder

te bespreken, en te vragen naar een bewijs dat ze gecontroleerd en veilig is. Daar komt een camera aan te pas. Wij verkopen inspectiecamera's met een kabel tot 20 m.

Wat er in de bus ligt

De roterende nylon borstel van ø100 mm, met een verlengstuk van 30 cm voor de boormachine.

- **Rookgasanalyser** met een haakse sonde-adapter voor meetpunten die slecht bereikbaar zijn.
- **Afsluitpluggen** van ø12 mm voor meetpunten zonder dop.
- **Lekbakje, lekkagetong en werklamp**, want condenswater op de vloer van de klant vergeet die niet.
- **Achterwandbescherming**, **spatels en reinigingsmes** voor de warmtewisselaar: glad voor gewoon vuil, gekarteld voor hardnekkige aanslag.
- **Nylon borstel** voor de boormachine, een **RVS-borstel** voor warmtewisselaars van RVS, en een stofzuiger.
- **Sifonborstel**, flexibel en 1,7 m lang, voor de sifon en de condensafvoer.
- **Reinigingsmiddel** voor witte aanslag op een warmtewisselaar van aluminium-silicium of RVS, zoals PAT 700, los of in een set met sproeier. Daarna goed spoelen.
- **De installatievoorschriften van de ketel.** Die gaan altijd voor, ook boven deze lijst: welke afdichting je vervangt en of je met water mag spoelen, verschilt per toestel.

Alles voor de onderhoudsbeurt staat samen in de webshop onder Ketelonderhoud.

Vragen die we vaak krijgen

Is onderhoud van een cv-ketel verplicht in Nederland?

Nee, niet voor een woning. De overheid raadt aan de ketel minstens om de twee jaar te laten controleren, door een bedrijf met een CO-vrij-certificaat.

Mag een monteur zonder CO-vrij-certificaat een cv-ketel onderhouden?

Nee. Sinds 1 april 2023 mogen alleen gecertificeerde bedrijven werken aan gasverbrandingsinstallaties zoals cv-ketels, geisers, gashaarden en gaskachels. In het Register gasverbrandingsinstallaties zie je welke bedrijven dat zijn.

Wat mag een bewoner zelf doen aan de ketel?

De resetknop gebruiken, cv-water bijvullen, de stekker eruit halen, batterijen vervangen en de thermostaat of de timer instellen. Openmaken en schoonmaken niet.

Wie zorgt voor een gezamenlijke rookgasafvoer?

De vve of de verhuurder. De monteur onderhoudt de ketel in de woning, de afvoer in de schacht hoort bij het gebouw.

Mis je iets in de bus? Mail naar info@ventichim.be welke ketels je het vaakst onderhoudt. Dan zeggen we welke spatel, borstel en adapter daarbij passen.

Dit artikel online
Met de animaties en de links naar de producten: maatwerk.ventichim.be/blog/onderhoud-cv-ketel-nederland/

Bronnen

1. Rijksoverheid, veranderingen in CO-stelsel: geen wettelijke verplichting voor periodiek onderhoud (2025) · https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2025/07/04/veranderingen-in-co-stelsel-verbeterde-meldplicht-bijna-ongevallen
2. Rijksoverheid, hoe voorkom ik koolmonoxidevergiftiging in mijn huis? · https://www.rijksoverheid.nl/documenten/vraag-en-antwoord/gezonde-en-veilige-leefomgeving/hoe-voorkom-ik-koolmonoxidevergiftiging-in-mijn-huis
3. Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw, veelgestelde vragen over het CO-vrij-certificaat · https://www.tlokb.nl/werkzaamheden-aan-gasverbrandingsinstallaties/veelgestelde-vragen-over-co-vrij

BIJ VENTICHIM

REINIGINGSSPATEL VOOR RONDE WARMTEWISSELAARS

Dun RVS-blad van 0,4 mm voor tussen de windingen. Op voorraad, levering in 2 tot 3 werkdagen.

www.ventichim.be/nl/ketelonderhoud/